

Rääkkylän kunnan lausunto Itäisen Suomen ohjelmaluonnoksesta

Toimet, joilla lisätään kestäväää kasvua, investointeja ja alueiden elinvoimaa

Koko Itäisen Suomen ohjelmaluonnoksen osalta kunnanhallitus toteaa, että suunnitelluista uusista toimenpiteistä puuttuu riittävä konkretia, vaikka tavoitteet ovat hyviä ja kannatettavia. Esimerkiksi toteutusaikataulut ovat epäselviä ja ohjelmassa on liikaa termejä ”selvitetään”, ”edistetään” tai ”tuetaan”.

Rääkkylän kunnan konkreettiset ehdotukset:

Toteutetaan Itäisen Suomen erityistalousalue, johon sijoittuville yrityksille mukaan luettuna maatilayritykset tai tänne merkittävästi (esimerkiksi yli 3 miljoonan euron investointihankkeet) investoiville yrityksille luodaan oma veromalli. Sen tulee perustua yhteistyösopimukseen ja siihen, että tästä hyötyvät yritykset sitoutuvat pysymään alueella ja työllistämään paikallista väestöä toiminnassaan.

Osana erityistalousaluetta muutetaan yritysverotusta siten, että yrityksen ei tarvitse maksaa voitostaan veroa, mikäli yritys käyttää voittonsa investointeihin tai toiminnan kehittämiseen. Veroa maksettaisiin vasta, jos voittoa nostetaan ulos yrityksestä.

Toteutetaan osana erityistalousaluetta investointiavustusten kriteerien helpottaminen niin, että myös suuret yritykset voivat saada EU-ohjelmien kautta investointiavustuksia 25 % tukitasolla. Muutetaan nykyistä lainsäädäntöä niin, että investointiavustuksia voidaan myöntää jo kuluvan EU-ohjelmakauden aikana.

Toteutetaan investointiavustuksien myöntöperusteisiin muutos osana erityistalousaluetta niin, että myös kuntien omistamien kiinteistöyhtiöiden on mahdollista saada investointiavustusta vajaakäyttöisten ja tyhjien asuntojen ja toimitilojen sekä purkamiseen että tuotannolliseen tai teolliseen toimintaan rakennettavalle toimitilalle.

Osana erityistalousaluetta koko alueen väestölle tulee luoda uusia verokannustimia, esimerkiksi kotitalousvähennyksen, opintolainavähennysten tai valtion verotuksen kautta.

Rääkkylän kunta tarjoutuu erityistalousalueen pilottialueeksi, mikäli mallia halutaan kokeilla ensin rajatummalla alueella.

Mikäli kokemukset erityistalousalueesta ovat myönteisiä, voidaan erityistalousaluetta laajentaa. Mikäli erityistalousaluetta ei koskaan uskalleta kokeilla, emme saa koskaan tietää tarkasti sen myönteisistä vaikutuksista.

Helpotetaan pk-yritysten omistajanvaihdoksia alueella kohdentamalla tähän vuosittain 500 000 euron suuruinen erityisavustus esimerkiksi Yrittäjäjärjestöjen kautta toteutettaville omistajanvaihdoksia edistäville hankkeille.

Tulevan EU-ohjelmakauden valmistelussa tulee huomioida nykyisen Pohjois-Karjalan alueelle kohdistuvan tukirahoituksen määrän kasvattaminen 30 prosentilla nykytasosta. Lisäksi Maaseuturahaston tukialue tulee määritellä niin, että koko maaseutualue on yhtä 40 % tukialuetta.

Toimet, joilla lisätään puhtaan energian mahdollisuuksia ja digitaalista puhdasta kasvua

Sitoudutaan 400kV yhteyden rakentamiseen vuoteen 2030 mennessä välille Huutokoski – Kontiolahti. Valtio tekee tarvittavat päätökset Fingridin kanssa projektin konkreettisen rakentamisen käynnistämiseksi vuoden 2026 aikana.

Sitoudutaan tuulivoiman kompensatioalueiden rakentamiseen vuoteen 2030 mennessä. Osoitetaan rakentaminen Pohjois-Karjalan Maakuntakaavan tuulivoima-alueille ja yhdessä Puolustusvoimien kanssa toteutetaan pilotti kompensatioalueesta vuoteen 2027 mennessä Pohjois-Karjalan alueella.

Sitoudutaan sähköenergian varastoinnin rakentamisen edistämiseen niille maakunnan alueille, jonne tuulivoimaa ei voida rakentaa sekä bioenergian mahdollisuuksien hyödyntämiseen investoinriavustusten ja -tukien muodossa.

Toimet, joilla lisätään kestävän matkailun vetovoimaa

Poistetaan kestävän matkailun -osiosta Itäisen Suomen matkailustrategian laatiminen. Sen sijaan sitoudutaan nykyisten alueellisten matkailustrategioiden pohjalta systemaattisesti kehittämään alueen matkailua.

Perustetaan vuoden 2025 aikana yhdessä alueen matkailutoimijoiden kanssa myyntiyhtiö, jonka tehtävänä on myydä Itäisen Suomen matkailu- ja majoituspalveluita ulkomaalaisille asiakasryhmille ja toteuttamaan systemaattista charter-yhteyksiin perustuvaa myyntityötä. Sitoudutaan yhtiön pääomittamiseen toiminnan käynnistymisen ajan vuoteen 2030 saakka.

Toimet, joilla lisätään osaamista ja osaavan työvoiman saatavuutta

Toteutetaan opintolainojen takaisinmaksusta vapauttaminen joko kokonaan tai osittain sen jälkeen, kun lainansaaja on asunut sovitun määräajan ja ollut työ- tai virkasuhteessa tahi työllistänyt itsensä (ja kenties muita) yrittäjänä.

Toimet, joilla lisätään koko Suomen turvallisuutta, huoltovarmuutta ja omavaraisuutta

Valtio ohjaa hyvinvointialueiden toimintaa ja päätöksentekoa siten, että niiden pitää turvata riittävä lähipalveluiden saanti myös maakunnan reuna-alueilla

Toimet, joilla lisätään alueiden (fyysistä ja digitaalista) saavutettavuutta.

Parannetaan Pohjois-Karjalan raideliikenteen saavutettavuutta niin, että rautateitse Joensuuun pääsee alle 3 tunnin matka-ajalla vuoteen 2030 mennessä.

Sitoudutaan Itäradan rakentamiseen pääomittamalla Itärata -hankeyhtiötä niin, että konkreettiset rakennustyöt voidaan käynnistää vuoteen 2027 mennessä. Toteutetaan muut tarvittavat rautatieverkoston välityskykyyn liittyvät perusparannukset vuoteen 2030 mennessä.

Parannetaan alemman asteista tieverkkoa ja korvataan nykyinen lauttayhteys siltayhteydellä Rääkkylän ja Liperin rajalla sijaitsevalla Arvinsalmella.

Varmistetaan lentoliikenteen jatkuvuus Joensuun lentoasemalla myös vuoden 2025 jälkeen. Sitoudutaan tuetun lentoliikenteen jatkumiseen vuoteen 2030 saakka.

Muut huomiot ohjelmaluonnoksesta / uudet konkreettiset ehdotukset

Itäisen Suomen ohjelmaluonnoksen tavoitteet ja ohjelman toimenpiteet ovat selkeät. Valitut teemat ovat tärkeitä Itäisen Suomen kehitykselle.

Toimenpiteiden kustannusarviota ei uusien toimenpiteiden osalta ole esitetty, eikä ohjelmassa sitouduta toteuttamaan uusia toimenpiteitä Itäisen Suomen elinvoiman, saavutettavuuden tai energiantuotannon lisäämiseksi. Ainoastaan jo aiemmin hyväksytyistä hankkeista / ohjelmista on olemassa konkreettiset budjetit.